

Arrest

nr. 302 108 van 22 februari 2024
in de zaak RvV X / XI

Inzake: 1. X
2. X
handelend in eigen naam en als wettelijke vertegenwoordigers van hun minderjarige kinderen X en X
3. X

Gekozen woonplaats: ten kantore van advocaat P. DELGRANGE
Haachtsesteenweg 55
1210 SINT-JOOST-TEN-NODE

tegen:

de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen

DE VOORZITTER VAN DE XIde KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat X en X – handelend in eigen naam en als wettelijke vertegenwoordigers van hun minderjarige kinderen X en X – en X, die allen verklaren van Afghaanse nationaliteit te zijn, op 6 oktober 2022 hebben ingediend tegen de beslissingen van de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen van 22 september 2022.

Gelet op artikel 51/4 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Gezien het administratief dossier.

Gelet op de beschikking van 4 juli 2023 met toepassing van artikel 39/73 van voormelde wet.

Gelet op het verzoek tot horen van 13 juli 2023.

Gelet op de beschikking van 31 augustus 2023 waarbij de terechtzitting wordt bepaald op 22 september 2023.

Gehoord het verslag van kamervoorzitter M. MAES.

Gehoord de opmerkingen van de verzoekende partijen en hun advocaat P. DELGRANGE.

WIJST NA BERAAD HET VOLGENDE ARREST:

1. Overeenkomstig artikel 39/73, § 2 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (hierna: de Vreemdelingenwet) werd aan de partijen de grond meegedeeld waarop de kamervoorzitter steunt om te oordelen dat het beroep door middel van een louter schriftelijke procedure kan verworpen worden. In casu wordt het volgende gesteld:

“1. Verzoekende partijen, die verklaren van Afghaanse nationaliteit te zijn, dienen beroep in tegen de beslissingen “niet-ontvankelijk verzoek (internationale bescherming in een andere EU lidstaat)” van 22 september 2022, genomen door de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen (hierna: de commissaris-generaal) op grond van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet.

2. Deze bepaling vormt de omzetting naar Belgisch recht van het wederzijds vertrouwensbeginsel vervat in artikel 33, lid 2, a) van de Richtlijn 2013/32/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende gemeenschappelijke procedures voor de toekenning en intrekking van de internationale bescherming. Dit beginsel van wederzijds vertrouwen betreft evenwel een weerlegbaar vermoeden. Het wederzijds vertrouwensbeginsel wordt weerlegd indien de voorzienbare levensomstandigheden van een verzoeker, die als persoon die internationale bescherming geniet in een andere EU-lidstaat, hem zouden blootstellen aan een ernstig risico op onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 4 van het Handvest. De weerlegging vereist, specifiek voor wat betreft de voorzienbare levensomstandigheden, dat er sprake is van een situatie waarin een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid is bereikt. Deze drempel wordt bereikt wanneer de onverschilligheid van de autoriteiten van een lidstaat tot gevolg zou hebben dat een persoon die volledig afhankelijk is van overheidssteun, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, Addis, pt. 50-51 met verwijzing naar HvJ 19 maart 2019, Ibrahim e.a., C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, pt. 90 en 101).

Wanneer er in een lidstaat sprake is van “tekortkomingen die hetzij structureel of fundamenteel zijn, hetzij bepaalde groepen van personen raken”, dan vallen deze tekortkomingen bijgevolg enkel onder artikel 4 van het Handvest wanneer zij voormelde bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid bereiken (cf. HvJ 19 maart 2019, gevoegde zaken 297/17, C 318/17, C 319/17 en C 438/17, Ibrahim e.a., pt. 89). Verder kan er niet worden uitgesloten dat een persoon die om internationale bescherming verzoekt, kan aantonen dat er sprake is van buitengewone omstandigheden die specifiek hemzelf betreffen en die ertoe kunnen leiden dat hij bij terugzending naar de lidstaat die hem reeds internationale bescherming heeft toegekend, wegens zijn bijzondere kwetsbaarheid wordt blootgesteld aan een risico op een behandeling die strijdig is met artikel 4 van het Handvest (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, Addis, pt. 52 met verwijzing naar HvJ 19 maart 2019, C-163-17, Jawo, pt. 95).

3. Uit de door verzoekende partijen bijgebrachte landeninformatie blijkt dat er in Griekenland sprake is van een precaire situatie waardoor de grootste voorzichtigheid en zorgvuldigheid zijn geboden bij de beoordeling van beschermingsverzoeken van statushouders in Griekenland. De situatie voor statushouders in en bij terugkeer naar Griekenland is ernstig en moeilijk, hetgeen onder andere het gevolg is van de administratieve obstakels waarmee zij worden geconfronteerd waardoor zij in zware en schrijnende levensomstandigheden kunnen terecht komen met belemmeringen inzake de toegang tot o.a. socio-economische en medische hulp.

In dit verband moet rekening worden gehouden met “alle gegevens van de zaak” (HvJ 19 maart 2019, Ibrahim e.a., pt. 89) en is het noodzakelijk op basis van de individuele omstandigheden van de verzoekende partij haar verzoek te beoordelen, waarbij het aan de verzoekende partij toekomt om in dit verband de nodige concrete elementen aan te reiken die van aard zijn om het vermoeden dat zij zich kan beroepen op de beschermingsstatus die haar in Griekenland werd verleend en de rechten die daaruit voortvloeien zodanig zijn dat zij niet terechtkomt in een staat van zeer verregaande materiële deprivatie te weerleggen.

4. Verzoekende partijen slagen er in casu niet in dit vermoeden te weerleggen. Zij betwisten weliswaar in hun verzoekschrift op algemene wijze, doch slagen er niet in een ander licht te werpen op hetgeen in de bestreden beslissingen concreet met betrekking tot hun persoonlijke situatie en levensomstandigheden als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland wordt vastgesteld. Door louter te volharden in hun eerder afgelegde verklaringen en deze te herhalen, brengen verzoekende partijen geen concrete en geobjectiveerde elementen aan die een ander licht kunnen werpen op de bevindingen van de commissaris-generaal inzake de ongegrondheid van hun beschermingsverzoek.

Hoewel begrip kan worden opgebracht voor de ernstige situatie waar zij als vluchtelingen mee te maken hadden in het opvangcentrum in Samos en het opvangcentrum in Thessaloniki vooraleer zij een statuut hadden verkregen, zoals het slachtoffer worden van een Afghaanse bende in het opvangkamp op het

eiland Samos, merkt de Raad op dat dit incident en de levensomstandigheden als asielzoeker in Samos en Thesaloniki, niet representatief zijn voor de levensomstandigheden in geheel Griekenland als begunstigden van internationale bescherming.

Verder blijkt uit de verklaringen van verzoekende partijen dat zij, niettegenstaande zij reeds op 17 september 2021 internationale bescherming hadden verkregen, tot mei 2022 in het opvangcentrum van Thesaloniki hebben kunnen verblijven en er onderdak en maaltijden kregen. Begin mei 2022 vertrokken verzoekende partijen reeds Griekenland. De Raad wijst er op dat het aan de begunstigde(n) van internationale bescherming toekomt om de nodige inspanningen te doen om zich te integreren in de samenleving waar hij/zij internationale bescherming heeft bekomen, door er onder meer werk en onderdak te zoeken en de taal te leren. Uit verzoekende partijen hun verklaringen en gedragingen blijkt dat zij hiertoe slechts beperkte stappen hebben gezet, zoals ook de commissaris-generaal pertinent vaststelt. Door louter eerder gedane verklaringen te herhalen, brengen verzoekende partijen geen concrete elementen aan die hier anders over doen denken. Waar zij nog aangeven dat zij niet in staat waren om zonder begeleiding hun kinderen in scholen in te schrijven vermits zij de taal niet kenden en niet wisten hoe de zaken in elkaar staken, gaan zij eraan voorbij dat zij slechts beperkte stappen ondernomen hebben om hen na hun positieve beslissing te integreren in de Griekse maatschappij. Gelet op hun gebrek aan initiatieven tonen verzoekende partijen niet aan dat hun kinderen geen toegang tot onderwijs hadden.

Het feit dat er een einde wordt gesteld aan de materiële opvang voor begunstigden van internationale bescherming moet in samenhang worden bekeken met het feit dat nadat de beschermingsstatus wordt toegekend, de begunstigden zelf in hun onderhoud moeten voorzien. In het kader van huisvesting en tewerkstelling kan worden verwacht van verzoekende partijen, die er internationale bescherming hebben verkregen, om de nodige procedures te doorlopen en geduld uit te oefenen vooraleer zij daaromtrent conclusies trekken. Verzoekende partijen maken niet aannemelijk dat zij niet in de mogelijkheid waren om onder meer huisvesting, medische zorgen of tewerkstelling te kunnen krijgen in Griekenland. Het komt in dit verband bovendien hen toe om de middelen die het recht en hun status in Griekenland hiertoe bieden terdege te gebruiken, hetgeen zij evenwel niet aantonen. Zij tonen niet aan deze afdoende te hebben benut, laat staan uitgeput.

Verzoekende partijen maken verder ook niet aannemelijk dat zij over een bijzondere kwetsbaarheid beschikken die hen zouden verhinderen hun rechten te doen gelden, verbonden aan hun status toegekend in Griekenland. Zij geven aan dat zij gezondheidsproblemen kennen en verwijzen naar hun medisch dossier gevoegd aan het verzoekschrift. In deze medische dossiers leest de Raad dat verzoeker tandzorg werd verleend in België alsook dat hij een oogonderzoek heeft ondergaan; verzoekster werd eveneens tandzorg verleend en werd voorts onderzocht voor maagklachten alsook klachten aan de rug, knie en voet waarbij haar aangeraden werd stevige schoenen te dragen, geen slippers. Hieruit kan bezwaarlijk afgeleid worden dat er sprake is van een medisch-psychische aandoening die belangrijke gevolgen voor hun zelfstandig functioneren met zich meebrengt. Behalve de bewering dat verzoekster wacht op psychologische begeleiding en zij voor hun kinderen psychologische bijstand hebben aangevraagd aan het Fedasil centrum, brengen zij geen informatie bij over de aard van hun beweerd psychologische problemen. Los daarvan, tonen zij niet aan dat zij in Griekenland geen toegang zullen hebben tot eventuele benodigde psycho-medische zorg.

Het zich voorts op zeer algemene wijze aanmeten van een kwetsbaar profiel als een gezin met drie minderjarige kinderen, weet niet te overtuigen gelet onder meer op het gebrek aan pogingen van verzoekende partijen om daadwerkelijk in Griekenland, buiten het opvangcentrum, een leven aldaar op te bouwen. Temeer zij beschikken over verblijfsvergunningen geldig tot 24 augustus 2024 (verklaringen DVZ, punt 23; map met landeninformatie, Griekse verblijfsdocumenten) alsook over een financieel netwerk waarop zij eventueel beroep kunnen nu zij verklaarden dat verzoeksters neef, die in België een beschermingsstatus heeft, hun vliegtuigtickets betaalde om vanuit Griekenland legaal naar België te komen (NPO verzoekster, p. 7; NPO verzoeker, p. 8).

Het komt verzoekende partijen toe, in navolging van de relevante rechtspraak van het Hof van Justitie, om in concreto aan te tonen dat zij met hun gezin hun rechten en voordelen niet zouden kunnen laten gelden in Griekenland. Bij gebrek aan effectieve pogingen hiertoe, blijven zij manifest in gebreke.

Verzoekende partijen tonen hoe dan ook niet in concreto aan en maken niet aannemelijk dat zij in Griekenland, dit mogelijks met de hulp van de Griekse autoriteiten of hulporganisaties, geen toegang zouden hebben tot of zouden kunnen genieten van de nodige sociale bijstand en gezondheidszorg. Zo toch aangenomen zou kunnen worden dat verzoekende partijen de toegang tot de nodige sociale bijstand en gezondheidszorg, ondanks de rechten waarover zij beschikken en die aan hun internationale beschermingsstatus verbonden zijn dermate bemoeilijkt zou worden of onmogelijk zou worden gemaakt,

quod non, dan nog dient verder te worden opgemerkt dat verzoekende partijen geenszins aantonen dat dit louter zou kunnen worden toegeschreven aan hun hoedanigheid van begunstigde van internationale bescherming of hun nationaliteit. Evenmin tonen zij, zo zulks al aannemelijk zou zijn, aan dat zij in dit kader hun rechten in Griekenland niet zouden kunnen afdwingen aan de hand van de mogelijkheden die de vigerende Griekse wetgeving en de Europese regelgeving hen daartoe bieden.

De verwijzing in het verzoekschrift naar algemene landeninformatie omtrent de moeilijke levensomstandigheden voor begunstigten van internationale bescherming in Griekenland, volstaat niet om zonder meer aan te tonen dat verzoekende partijen als begunstigten van internationale bescherming in Griekenland buiten hun wil en hun persoonlijke keuzes om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie verkeerden dan wel bij een terugkeer dreigen terecht te komen. Dit dient in concreto te worden aangetoond, waar verzoekende partijen in gebreke blijven.

Verzoekende partijen tonen niet aan, ook al kan worden aangenomen dat hun situatie door onzekerheid of een verslechtering van hun levensomstandigheden gekenmerkt wordt, dat zij bij een terugkeer naar Griekenland in een situatie terecht komen die zo ernstig is dat hun toestand kan worden gelijkgesteld met een onmenselijke of vernederende behandeling (HvJ 19 maart 2019, Ibrahim e.a., overweging 91). Zij tonen niet aan dat zij bij een terugkeer naar Griekenland persoonlijk in een situatie zouden belanden die kan worden beschouwd als onmenselijk of vernederend in de zin van artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het Handvest van de Grondrechten van de EU.

5. Derhalve lijken verzoekende partijen geen elementen naar voren te brengen waaruit blijkt dat zij zich niet langer kunnen beroepen op de bescherming die reeds werd toegekend in Griekenland."

2. Door een verzoek tot horen in te dienen, maken de verzoekende partijen kenbaar dat zij het niet eens zijn met deze in de beschikking opgenomen grond (zij worden overeenkomstig artikel 39/73, § 3 van de Vreemdelingenwet immers geacht met deze grond in te stemmen wanneer zij niet vragen om te worden gehoord). In dit kader benadrukt de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (hierna: de Raad) dat het verzoeken om een hoorzitting om alsnog hun visie kenbaar te maken de enige functie van het verzoek tot horen is (cf. Wetsontwerp van 6 december 2010 houdende diverse bepalingen (II), Memorie van toelichting, *Parl.St. Kamer*, 2010-2011, nr. 53 0772/001, 25, 26) en dit verzoek zodoende niet mag worden beschouwd als een bijkomende memorie. Bovendien strekt het verzoek tot horen er niet toe de verzoekende partijen de mogelijkheid te geven onvolkomenheden in het verzoekschrift, hetzij deze waarop in de beschikking overeenkomstig artikel 39/73, § 2 van de Vreemdelingenwet precies wordt gewezen, hetzij andere, alsnog recht te zetten. Ook het betoog ter terechtzitting vermag dit niet te doen.

3.1. De verwerende partij is niet ter terechtzitting verschenen.

3.2. Artikel 39/59, § 2 van de Vreemdelingenwet bepaalt als volgt:

"Alle partijen verschijnen ter terechtzitting of zijn er vertegenwoordigd. Wanneer de verzoekende partij noch verschijnt noch vertegenwoordigd is, wordt het beroep verworpen. De andere partijen die niet zijn verschenen of niet vertegenwoordigd zijn, worden geacht in te stemmen met de vordering of het beroep. In elke kennisgeving van een beschikking tot vaststelling van de rechtsdag wordt melding gemaakt van deze paragraaf."

Deze wetsbepaling houdt niet in dat de Raad op grond van de afwezigheid van de verwerende partij ter terechtzitting verplicht zou zijn het beroep gegrond te verklaren en aldus de verzoekende partij te erkennen als vluchteling of haar de subsidiaire beschermingsstatus toe te kennen. Evenmin houdt deze bepaling een omkering van de bewijslast in. Zij heeft enkel tot gevolg dat de Raad de eventuele excepties en het verweer ten gronde in de nota met opmerkingen van de verwerende partij niet dient te beantwoorden (RvS 13 mei 2014, nrs. 227.364 en 227.365).

4. In het proces-verbaal van terechtzitting van 22 september 2023 staat het volgende vermeld:

"Tolk 1626 staat onder eed en tolkt Dari – Nederlands.

Inzake de beschikking die het voorwerp uitmaakt van hun verzoek om te worden gehoord benadrukken de verzoekende partijen de bijzondere kwetsbaarheid van hun familie: de drie kinderen zijn nog minderjarig en hun moeder is ongeletterd, wat het hen moeilijk maakt om hun weg te vinden. Eerste verzoeker wijst op de traumatische ervaringen die hij heeft doorgemaakt in Griekenland: hij werd er aangevallen op het eiland Samos, waarna het hele gezin is moeten worden overgeplaatst. De

verzoekende partijen kunnen geen beroep doen op een netwerk in Griekenland, aangezien zij er als lid van de Hazara-minderheid problemen hebben gekend met andere Afghanen die er verblijven. Pogingen om huisvesting te vinden en te worden tewerkgesteld zijn op niets uitgedraaid. Evenwel hebben zij Griekenland niet onmiddellijk verlaten, maar hebben zij pas besloten dit te doen nadat zij werden uitgezet uit het opvangcentrum waar zij verbleven en een aantal dagen in een park hebben moeten overleven. In België worden zij, in tegenstelling tot in Griekenland, wel ondersteund door een netwerk; zij hebben een neef en een vriend – beiden met de Belgische nationaliteit maar van Afghaanse en Hazara-origine – die hen hier begeleiden. De verzoekende partijen besluiten dat, eenmaal zij een beschermingsstatus hebben verworven, verzoekers om internationale bescherming in Griekenland aan hun lot worden overgelaten op een zodanige wijze dat artikel 4 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie wordt geschonden en stellen dat de verwerende partij geen informatie bijbrengt om dit te ontkrachten. Verder bevrraagd door de voorzitter delen de verzoekende partijen mee dat zij thans verblijven in een opvangcentrum in Houthalen-Helchteren. Hun kinderen spreken Nederlands en volgen onderwijs: hun tienjarige zoon zit in de laatste klas van het lager onderwijs, hun vijftienjarige zoon studeert bedrijfsorganisatie en volgt, net als zijn zeventienjarige zus die op de middelbare school zit, OKAN-onderwijs. In Griekenland behoorde onderwijs niet tot de mogelijkheden. De ouders stellen momenteel niet aan het werk te zijn: eerste verzoeker heeft een te hoge bloeddruk, tweede verzoekster lijdt aan rugpijn en beiden ondervinden psychische problemen als gevolg van hun ervaringen in Griekenland en de negatieve beslissing over hun verzoek om internationale bescherming in België. Eerste verzoeker licht zijn problemen in Griekenland verder toe: er werd een zwangere vrouw neergeschoten die vervolgens een miskraam had, hijzelf werd er door een bende van verdacht de dader te hebben aangegeven bij de politie en deze bende, die hem als Ismailiet beschouwt als ongelovige, heeft ook 200 euro van hem gestolen. In Griekenland kon hij nauwelijks worden tewerkgesteld, of hoogstens voor 15 tot 20 euro per dag, wat niet volstaat om met zijn familie te overleven. De jongste zoon getuigt nog persoonlijk dat hij drie dagen in een park buiten heeft geslapen, dat hij bang was en dat zijn familieleden de wacht hielden tijdens de nacht en dat er geen familie is in Griekenland, waar hij het niet fijn vond.”

5.1. De bestreden beslissingen werden genomen op grond van artikel 57/6 §3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet. Dit artikel voorziet in de mogelijkheid om een verzoek om internationale bescherming van een vreemdeling niet-ontvankelijk te verklaren wanneer deze al internationale bescherming geniet in een andere lidstaat van de Europese Unie.

Deze bepaling vormt de omzetting naar Belgisch recht van het wederzijds vertrouwensbeginsel vervat in artikel 33, lid 2, a) van de Richtlijn 2013/32/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende gemeenschappelijke procedures voor de toekenning en intrekking van de internationale bescherming. Dit beginsel van wederzijds vertrouwen betreft evenwel een weerlegbaar vermoeden.

Het wederzijds vertrouwensbeginsel wordt weerlegd indien de voorzienbare levensomstandigheden van een verzoeker, als persoon die internationale bescherming geniet in een andere EU-lidstaat, hem zouden blootstellen aan een ernstig risico op onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 4 van het Handvest. De weerlegging vereist, specifiek voor wat betreft de voorzienbare levensomstandigheden, dat er sprake is van een situatie waarin een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid is bereikt. Deze drempel wordt bereikt wanneer de onverschilligheid van de autoriteiten van een lidstaat tot gevolg zou hebben dat een persoon die volledig afhankelijk is van overheidssteun, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, Addis, pt. 50-51 met verwijzing naar HvJ 19 maart 2019, Ibrahim e.a., C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, pt. 90 en 101).

Wanneer er in een lidstaat sprake is van *“tekortkomingen die hetzij structureel of fundamenteel zijn, hetzij bepaalde groepen van personen raken”*, dan vallen deze tekortkomingen bijgevolg enkel onder artikel 4 van het Handvest wanneer zij een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid bereiken, wat afhangt van alle gegevens de zaak (cf. HvJ 19 maart 2019, gevoegde zaken 297/17, C 318/17, C 319/17 en C 438/17, Ibrahim e.a., pt. 89).

Het kan voorts niet volledig worden uitgesloten dat een persoon die om internationale bescherming verzoekt, kan aantonen dat er sprake is van buitengewone omstandigheden die specifiek hemzelf betreffen en die ertoe kunnen leiden dat hij bij terugzending naar de lidstaat die hem reeds internationale bescherming heeft toegekend, wegens zijn bijzondere kwetsbaarheid, wordt blootgesteld aan een risico

op een behandeling die strijdig is met artikel 4 van het Handvest (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, Addis, pt. 52 met verwijzing naar HvJ 19 maart 2019, C-163-17, Jawo, pt. 95).

De Raad stipt hierbij verder aan dat, ongeacht de kwaliteit van de opvang en de zorg die aanwezig zijn in de betrokken gastlidstaat, er evenmin kan worden uitgesloten dat de terugkeer van een statushouder met een ernstige mentale of lichamelijke aandoening op zich reeds voor deze statushouder een reëel risico op onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 4 van het Handvest kan inhouden, en aldus moet worden onderzocht (zie naar analogie HvJ 16 februari 2017, C.K. e.a. t. Slovenië, C-578/16).

5.2. Uit de door de verzoekers voorgelegde informatie, gevoegd bij het verzoekschrift, blijkt onmiskenbaar dat in de praktijk statushouders in Griekenland in een situatie kunnen terechtkomen waarin zij niet, of slechts (zeer) moeilijk, kunnen voorzien in basisbehoeftes, zoals wonen, eten en zich wassen. De druk op de beschikbare voorzieningen voor statushouders in Griekenland is erg groot, waardoor onder andere het risico op dakloosheid erg hoog is. Gelet op de politieke (wetswijzigingen die de hulp aan statushouders beperken) en socio-economische situatie in Griekenland zoals die blijkt uit de rapporten waarnaar wordt verwezen, wordt de toegang tot o.a. huisvesting, sociale voorzieningen, gezondheidszorg en de arbeidsmarkt voor statushouders erg bemoeilijkt. Die onzekere en weinig rooskleurige situatie in Griekenland maakt dat het voor statushouders moeilijk(er) kan zijn om zelfstandig hun rechten te doen gelden en om te voorzien in hun meest fundamentele behoeftes zoals eten, onderdak en stromend water. Tevens blijkt dat de toegang tot de Griekse gezondheidszorg in de praktijk om verschillende redenen wordt belemmerd.

Op basis van de door verzoekers voorgelegde informatie kan evenwel niet worden geconcludeerd dat in hoofde van elke begunstigde van internationale bescherming in Griekenland a priori een schending van artikel 3 van het EVRM en artikel 4 van het Handvest kan worden aangenomen.

De informatie toont wel aan dat er sprake is van een erg preciaire en problematische situatie in Griekenland waardoor de grootste voorzichtigheid en zorgvuldigheid zijn geboden bij de beoordeling van de voorzienbare levensomstandigheden van verzoekers als personen die internationale bescherming hebben gekregen in geval van terugkeer naar Griekenland. De situatie voor statushouders in Griekenland en bij hun terugkeer is dus ernstig en erg moeilijk, wat onder meer is te wijten aan de administratieve obstakels op het vlak van onder meer toegang tot huisvesting, werkgelegenheid en socio-economische en medische hulp waarmee zij worden geconfronteerd en waardoor zij in schrijnende levensomstandigheden kunnen terechtkomen, met belemmeringen inzake de toegang tot o.a. socio-economische en medische hulp.

In dit verband moet rekening worden gehouden met “*alle gegevens van de zaak*” (HvJ 19 maart 2019, C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, *Ibrahim e.a./ Bundesrepublik Deutschland*, pt. 89) en is het noodzakelijk om het verzoek om internationale bescherming van een verzoeker op basis van zijn individuele omstandigheden te beoordelen. Daarbij komt het aan de verzoeker toe om in dit verband de nodige concrete elementen aan te reiken die van aard zijn om het vermoeden dat hij zich op de beschermingsstatus die hem in Griekenland werd verleend en de daaruit voortvloeiende rechten kan beroepen en dat hij niet terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie, te weerleggen.

5.3. Vooreerst dient de Raad na te gaan of verzoekers geen specifieke elementen aanbrengen waaruit in hunnen hoofde een bijzondere kwetsbaarheid kan blijken.

In dit verband wordt eraan herinnerd dat volgens paragraaf 90 van het voormelde arrest *Ibrahim e.a.* sprake is van een reëel risico op een behandeling strijdig met artikel 4 van het Handvest, indien de verzoeker, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, zou terechtkomen in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeftes en die “*negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onvereenigbaar is met de menselijke waardigheid*”. In paragraaf 93 wijst het Hof nog verder op de “*bijzondere kwetsbaarheid*”.

De gezondheidstoestand van een verzoeker kan bijgevolg bepalend zijn in het onderzoek of hij, ongeacht zijn wil en zijn persoonlijke keuzes, na terugkeer naar Griekenland, in staat zal zijn om te voorzien in zijn meest elementaire behoeftes alsook een beroep zal kunnen doen op noodzakelijke medische of psychologische behandeling om te vermijden dat hij een reëel risico loopt om terecht te komen in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest

elementaire behoeften en negatieve gevolgen voor zijn mentale gezondheid zou hebben of die hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid.

Het arrest Addis stipuleert in deze verder:

“52 (...)

Voorts kan niet volledig worden uitgesloten dat een persoon die om internationale bescherming verzoekt, kan aantonen dat sprake is van buitengewone omstandigheden die specifiek hemzelf betreffen en die ertoe kunnen leiden dat hij bij terugzending naar de lidstaat die hem reeds internationale bescherming heeft toegekend, wegens zijn bijzondere kwetsbaarheid wordt blootgesteld aan een risico op een behandeling die strijdig is met artikel 4 van het Handvest (zie in die zin arrest van 19 maart 2019, Jawo, C-163/17, EU:C:2019:218, punt 95).

53 Hieruit volgt dat een dergelijk risico moet worden beoordeeld nadat de verzoeker in de gelegenheid is gesteld om alle, met name persoonlijke, elementen te presenteren die kunnen bevestigen dat dat risico bestaat.”

Ondanks deze rechtspraak heeft het Hof van Justitie niet verder gedefinieerd welke elementen een “bijzondere kwetsbaarheid” vormen. Het is in ieder geval passend om rekening te houden met alle elementen die de verzoeker met betrekking tot zijn persoonlijke situatie heeft aangebracht. Op dit punt vormt de algemene situatie in de lidstaat die een internationale beschermingsstatus heeft verleend, een belangrijk onderdeel van de persoonlijke situatie van een verzoeker om internationale bescherming die deze bescherming in die lidstaat reeds geniet.

Hoe problematischer de situatie van begunstigden van internationale bescherming in de genoemde lidstaat na een analyse op basis van objectieve, betrouwbare, nauwkeurige en naar behoren bijgewerkte gegevens blijkt te zijn, des te minder zal van een verzoeker kunnen worden geëist dat hij specifieke elementen aanbrengt die in zijn hoofd een “bijzondere kwetsbaarheid” aantonen in de zin van de rechtspraak van het Hof van Justitie.

5.4. In casu betreft het een Afghaans gezin, van Ismailieten van Hazara-origine, met drie kinderen van wie er twee nog minderjarig zijn. De aanwezigheid van minderjarige kinderen maakt op zich reeds een kwetsbaarheid uit, gelet op hun specifieke behoeften die verband houden met hun leeftijd en gebrek aan onafhankelijkheid.

Verzoekster, de moeder van de kinderen, is ongeletterd. Verzoeker was een officier in het Afghaanse leger die met zijn gezin omwille van problemen met de taliban in 2019 uit Afghanistan is vertrokken.

Er wordt in deze stand van zaken niet uitdrukkelijk betwist dat verzoeker traumatische ervaringen heeft meegemaakt in Griekenland: hij werd er aangevallen door een Afghaanse bende op het eiland Samos en geïntimideerd wegens zijn etnische origine, waarna het hele gezin werd overgeplaatst naar Thessaloniki maar waar verzoeker nog steeds telefonisch werd bedreigd door de Afghaanse bende (NPO, p. 5-6).

Er wordt ook niet betwist dat verzoekers, nadat zij het opvangcentrum in Thessaloniki moesten verlaten, drie dagen en drie nachten in Victoria Park, Athene, op straat hebben doorgebracht. Ter terechtzitting getuigt de jongste zoon, geboren in 2012, op doorleefde wijze dat hij drie dagen in een park buiten heeft geslapen, dat hij bang was, dat zijn familieleden de wacht hielden tijdens de nacht en dat er geen familie is in Griekenland waar hij het niet fijn vond. Uit deze getuigenis blijkt genoegzaam dat deze ervaring een traumatiserende impact op hem heeft gehad.

Verder blijkt dat de kinderen in Griekenland niet naar school zijn gegaan. In de bestreden beslissingen worden verzoeker en verzoekster verweten dat zij na hun positieve beslissingen niet zelf actief op zoek zijn gegaan naar een school waar hun kinderen konden worden onderwezen, maar verzoeker heeft verklaard dat hij begeleiders heeft aangesproken om zijn kinderen naar school te kunnen sturen (NPO, p. 14). Het voorgaande neemt bovendien niet weg dat de kinderen ook reeds tijdens de asielprocedure (van 13 mei 2020 tot 30 september 2021) niet naar school konden gaan in Griekenland omwille van de Covid-epidemie en enkel met crea-workshops werden bezig gehouden (NPO, p. 8-9, 13). Ook werd niet in taallessen voorzien, wat volgens verzoeker niets met Covid te maken had (NPO, 13-14). Ter terechtzitting blijkt dat de kinderen, die sinds mei 2022 in België verblijven, ondertussen goed tot zeer goed Nederlands spreken en hier onderwijs volgen. De jongste zoon zit reeds in het zesde jaar van de lagere school en zit dus een jaar voor, de oudste zoon studeert bedrijfsorganisatie en volgt, net als zijn oudere zus die ook op de middelbare school zit, OKAN-onderwijs.

Verzoekers benadrukken dat zij in Griekenland zelf geen netwerk hebben en dat pogingen om huisvesting en tewerkstelling te vinden op niets zijn uitgedraaid. Uit verzoekers verklaringen blijkt dat hij naar huizen is gaan kijken en tewerkstelling heeft trachten te vinden (NPO, p. 6-7, 9, 13-14).

Verzoekers hebben op 13 juli 2023 een aanvullende nota, overeenkomstig artikel 39/76, § 1, tweede lid van de Vreemdelingenwet, voorgelegd. Daarbij wordt onder meer een attest voor dringende medische hulp van 19 juni 2023 gevoegd, opgesteld door een psychiater, waar wordt gevraagd om een maandelijkse consultatie bij een psycholoog en psychiater alsook om medicatie, zoals Sipralaxa en Quetiapine (psychofarmaca). In een ander medisch attest van 10 juli 2023 verklaart de psychiater dat verzoeker lijdt aan een depressieve stoornis met angstaanvallen, woedeaanvallen en slaapproblemen en dat een behandeling is aangewezen.

In de aanvullende nota wordt betoogd dat dit een ernstige kwetsbaarheid bevestigt en dat verzoeker niet enkel een behandeling behoeft, maar dat deze aandoening het voor hem ook moeilijk maakt om de nodige stappen te ondernemen om werk en huisvesting te vinden een land waar hij niemand kent, de taal niet spreekt en waar weinig is voorzien om erkende vluchtelingen te ondersteunen.

Ter terechtzitting alsook uit het rechtsplegingsdossier blijkt dat de gezondheidstoestand van beide ouders niet optimaal is, waardoor zij momenteel niet aan het werk zijn.

5.5. De bestreden beslissingen benadrukken dat verzoekers' zoektocht naar werk, onderdak en onderwijs voor hun kinderen erg beperkt is. Verder wordt in de bestreden beslissingen gesteld dat er voor verzoeker mogelijke indicaties van een verhoogde kwetsbaarheid, omwille van zijn fysieke en mentale gezondheidstoestand, aanwezig zijn maar dat hij niet aantoonde dat zijn bijzondere kwetsbaarheid het hem uiterst moeilijk maakt om zich staande te houden en zelfstandig zijn rechten als statushouder uit te oefenen.

Uit deze afwegingen in de bestreden beslissingen blijkt echter niet dat de verhoogde/bijzondere kwetsbaarheid van verzoeker, die voortvloeit uit zijn fysieke en psychische gezondheidstoestand, op zorgvuldige en afdoende wijze werd beoordeeld in het licht van de beschikbare objectieve landeninformatie over de zeer precare situatie van statushouders in Griekenland. De problematische situatie voor statushouders in Griekenland heeft tot gevolg dat des te minder van verzoeker kan worden geëist dat hij specifieke elementen aanbrengt die in zijn hoofde een "*bijzondere kwetsbaarheid*" aantonen in de zin van de rechtspraak van het Hof van Justitie. Tevens moet de mogelijkheid om zich, ondanks een bijzondere kwetsbaarheid, staande te houden en zijn rechten zelfstandig uit te oefenen ten eerste worden gerelativeerd in het licht van de erg precare situatie voor statushouders in Griekenland en verzoekers specifieke profiel. Dit alles noopt dan ook tot de grootste voorzichtigheid en zorgvuldigheid bij de beoordeling van de voorzienbare levensomstandigheden van verzoekers als statushouders bij terugkeer naar Griekenland. Er is bovendien niet geweten of verzoeker in het bezit is van een AMKA, een sociaal zekerheidsnummer dat nodig is om toegang te krijgen tot (geestelijke) gezondheidszorg, daar hij hierover nooit is bevraagd tijdens zijn persoonlijk onderhoud bij het CGVS.

In deze moet ook in het bijzonder rekening worden gehouden met het beginsel van het hoger belang van de betrokken minderjarige kinderen en de kwetsbaarheid die voortvloeit uit hun minderjarigheid, alsook de impact van verzoekers bijzondere kwetsbaarheid op zijn mogelijkheid om in de basisbehoeften van zijn minderjarige kinderen te voorzien. Hierbij stelt de Raad vast dat verzoekers verklaringen omtrent zijn moeilijkheden om huisvesting en tewerkstelling te vinden, steun vinden in de objectieve landeninformatie met betrekking tot de erg precare situatie van statushouders in Griekenland.

Het geheel van voormelde elementen moet dan ook worden meegenomen in een toekomstgerichte beoordeling van de te verwachten levensomstandigheden van verzoekers en hun kinderen als personen die internationale bescherming genieten bij terugkeer naar Griekenland. De Raad herinnert eraan dat in dit verband rekening moet worden gehouden met "*alle gegevens van de zaak*" (HvJ 19 maart 2019, Ibrahim e.a., pt. 89) en dat het noodzakelijk is op basis van de individuele omstandigheden van verzoekers hun beschermingsverzoeken te beoordelen.

5.7. Gelet op het geheel van de voorliggende elementen – met name (i) de landeninformatie waaruit onder meer blijkt dat de situatie voor statushouders in en bij terugkeer naar Griekenland is verslechterd en erg precair kan zijn, waardoor zij kunnen terechtkomen in moeilijke en schrijnende levensomstandigheden met belemmeringen inzake de toegang tot onder andere socio-economische en medische hulp alsook (ii) de bijzondere kwetsbaarheid als gevolg van de geattesteerde psychische problemen van verzoeker die verdere psychologische psychiatrische opvolging alsook medicatie behoeven en (iii) het hoger belang en de kwetsbaarheid van de minderjarige kinderen –, acht de Raad een verder en gedegen onderzoek naar verzoekers' individuele situatie als begunstigden van internationale bescherming bij terugkeer naar

Griekenland aangewezen, waarbij de verhoogde/bijzondere kwetsbaarheid van verzoekers in het licht van de beschikbare objectieve landeninformatie over de zeer precaire situatie van statushouders in Griekenland wordt afgewogen samen genomen met verzoekers verklaringen omtrent zijn moeilijkheden om huisvesting en tewerkstelling te vinden.

Daarbij moet worden nagegaan of verzoekers, gelet op de bijzondere kwetsbaarheid die cumulatief voortvloeit uit verzoekers psychische problemen en de minderjarigheid van hun kinderen, in staat zullen zijn om bij terugkeer naar en in Griekenland te voorzien in hun meest elementaire behoeften alsook een beroep zullen kunnen doen op de noodzakelijk geachte psychologische en psychiatrische behandeling alsook medicatie voor verzoeker om zo te vermijden dat zij een reëel risico lopen te worden onderworpen aan onmenselijke of vernederende behandelingen in de zin van artikel 4 van het Handvest, met name om terecht te komen in een situatie van zeer verregerende materiële deprivatie die hen niet in staat stelt om te voorzien in hun meest elementaire behoeften en negatieve gevolgen zou hebben voor de reeds precaire mentale gezondheid van verzoeker of die hen als gezin in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid.

Tevens moet worden nagegaan of een terugkeer van verzoeker naar Griekenland, gelet op zijn geattesteerde psychische problemen, op zich niet reeds een reëel risico op onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 4 van het Handvest kan inhouden (zie naar analogie HvJ 16 februari 2017, C.K. e.a. t. Slovenië, C-578/16).

Er kan in deze stand van zaken bijgevolg niet worden uitgesloten dat verzoekers, die gezien de psychische problemen van verzoeker en de minderjarigheid van de kinderen blijf geven van een bijzondere kwetsbaarheid, bij terugkeer naar Griekenland, buiten hun wil en persoonlijke keuzes om, kunnen terechtkomen in een toestand van die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid in het licht van artikel 4 van het Handvest.

De specifieke situatie van verzoekers in geval van terugkeer naar Griekenland dient bijgevolg nader en naar behoren te worden geanalyseerd.

6. De Raad wijzigt, gelet op wat voorafgaat, zijn standpunt van de beschikking van 4 juli 2023.

Gelet op wat voorafgaat, met inachtneming van de grenzen van een ondervraging ter terechtzitting en gelet op het ontbreken van verdere onderzoeksbevoegdheid, ontbreekt het de Raad aldus aan essentiële elementen om te komen tot de in artikel 39/2, § 1, tweede lid, 1°, van de Vreemdelingenwet bedoelde bevestiging of hervorming zonder aanvullende onderzoeksmaatregelen te moeten bevelen.

Bijgevolg moeten de bestreden beslissingen worden vernietigd overeenkomstig artikel 39/2, § 1, tweede lid, 2° van de Vreemdelingenwet. Voorgaande vaststellingen volstaan om de overige in het verzoek-schrift aangevoerde middelen en grieven niet verder te onderzoeken.

OM DIE REDENEN BESLUIT DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN:

Artikel 1

De beslissingen genomen door de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen op 22 september 2022 worden vernietigd.

Artikel 2

De zaak wordt teruggezonden naar de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting op tweeëntwintig februari tweeduizend vierentwintig door:

M. MAES,

kamervoorzitter

T. LEYSEN,

griffier

De griffier,

De voorzitter,

T. LEYSEN

M. MAES